

Titulació	Tipus	Curs
2502758 Humanitats	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Gemma Puigvert Planaguma

Correu electrònic: gemma.puigvert@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

En finalitzar l'assignatura, l'estudiant ha de ser capaç de:

- Interpretar la cultura clàssica.
- Aplicar els coneixements adquirits, de caràcter històric, institucional, literari i cultural a l'anàlisi d'un text.
- Comentar fragments de textos dels principals gèneres literaris clàssics i indicar-ne les característiques principals.
- Identificar la presència de la tradició clàssica en la cultura europea.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els processos històrics en què s'inscriu la cultura contemporània.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la reutilització dels motius clàssics en nous contextos
2. Aplicar els coneixements històrics, institucionals, culturals i literaris al comentari de textos.
3. Criticar les adaptacions cinematogràfiques de les llegendes mitològiques clàssiques.
4. Enumerar conceptes de la cultura clàssica que han perviscut fins a la societat contemporània
5. Expressar-se de manera correcta, organitzada i adequada en una conversa o una presentació oral.

6. Identificar els resultats, a diversos nivells, de la projecció del món clàssic en la cultura occidental en les diferents èpoques i territoris.
7. Identificar les fonts grecoromanes en què s'han inspirat artistes i literats al llarg de la història.
8. Interpretar el context material i cultural de transmissió dels textos antics.
9. Relacionar els mites contemporanis amb l'antiguitat clàssica.
10. Resumir característiques d'un text escrit en funció dels propòsits comunicatius.
11. Valorar la recepció del pensament i de la història del món clàssic a Occident.

Continguts

TEMARI

BLOC I. La retòrica. L'oratòria. L'art del ben parlar. De les paraules alades d'Homer fins a Ciceró. L'oratòria actual. Anàlisi de discursos.

I. 1. L'oratòria a la Grècia clàssica i a l'època hel·lenística. L'oratòria a Roma (fins a Ciceró).

I. 2. El segle I aC. Primers intents de consolidar el poder personal (Màrius i Sul·la; Cèsar i Pompeu). Causes del desenvolupament de l'oratòria.

I. 3. Ciceró. Comentari de *Les Catilinàries*.

I. 4. Taller d'oratòria (segons els romans). Fonts primàries, objectius de l'oratòria, parts de la retòrica, figures retòriques.

I. 5. Taller d'oratòria moderna. Comunicació, ordre, argumentació, persuasió, adequació. Expressió verbal i no verbal. El domini de la veu. Anàlisi de discursos: els de Brutus i Marc Antoni a l'adaptació de J. L. Mankiewicz de *Juli Cèsar* de Shakespeare; selecció d'oradors dels segles XX i XXI.

I. 6. Com parlo? Com podria parlar imitant els antics? Provem-ho.

LECTURA OBLIGATÒRIA: *Manual per a unes eleccions*.

BLOC II. L'èpica llatina o la legitimació del poder.

II.1. Orígens del gènere. Orígens mítics de la matèria homèrica i l'evidència arqueològica: la civilització micènica i Troia.

II. 2. Homer. La *Ilíada* i l'*Odissea*.

II. 3. Enni i l'èpica romana.

II. 4. Virgili i la literatura d'època d'August.

II. 5. Comentari de l'*Eneida*. Pervivència de l'obra.

LECTURA OBLIGATÒRIA: lectura de l'*Eneida* (obligatòriament els cants I-IV, VI, VIII i XII).

BLOC III. La poesia lírica llatina.

III. 1. Història del gènere. Els poetes lírics grecs.

III. 2. Catul líric. Horaci.

III. 3. Els tòpics horacians i la seva influència en la literatura universal.

III. 4. Comentari d'una selecció d'*Odes* i *Epodes*.

LECTURA OBLIGATÒRIA: lectura d'una selecció de poemes de lírica grega, Catul i Horaci.

BLOC IV. La faula, el conte i la novel·la llatina.

IV. 1. Història del gènere. De la novel·la rosa grega (*Dafnis i Cloe*) a la paròdia del gènere en llatí (*Satíricon* de Petroni).

IV. 2. Un conte encisador dins les *Metamorfosis* d'Apuleu: el *Conte de Psique i Cupido*.

LECTURA OBLIGATÒRIA: Selecció d'episodis del *Satíricon* de Petroni. Visionat del *Satíricon* de Fellini. Lectura a triar entre *Dafnis i Cloe* de Longus i el conte de *Psique i Cupido* d'Apuleu.

En aquesta assignatura s'han tingut en compte els aspectes de gènere de la manera següent:

- Seleccionant episodis protagonitzats per dones.
- No permetent un ús sexista del llenguatge tant en les contribucions orals com escrites dels estudiantat.
- Garantint a classe una atmosfera de respecte envers la diversitat i pluralitat d'idees, persones i polítiques.
- Evitant l'estereotipificació de gènere en els exemples.
- Escrivint el nom sencer dels autors/-res de la bibliografia, en comptes de citar-los per la inicial.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	33	1,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Commentary of books, poems, films, videos...	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Lectures obligatòries	62	2,48	
Treball en equip i estudi	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Si es fa avaluació continuada, l'assistència a classe és fonamental a l'hora de poder superar amb èxit l'assignatura. L'estudiant haurà de realitzar un treball continuat al llarg del curs, i hi haurà diferents seminaris on es comentaran lectures i pel·lícules relacionades amb els continguts treballats a classe. Els estudiants hauran de realitzar un treball de curs sobre algun aspecte del programa de l'assignatura, en grup, que sigui demostratiu dels continguts impartits i estudiats. Aquest treball es defensarà oralment.

NORMATIVA D'AULA

Atès que nombrosos estudis científics demostren que la lectura sobre paper millora la comprensió i la memorització dels continguts, tot facilitant-ne la reflexió crítica, es recomana vivament que s'imprimeixin tots els materials disponibles al Campus Virtual i que les activitats i els exercicis es treballin sempre sobre paper.

D'altra banda, l'ús dels dispositius digitals (tablets o ordinadors) i dels mòbils a l'aula quedarà restringit a activitats docents i sempre a petició del professorat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova amb preguntes de resposta breu i d'assaig	30%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Prova amb preguntes de resposta breu i d'assaig	30%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Sessió d'oratória. Breu exposició argumentativa de 3 min.	10%	1,5	0,06	5, 6, 11
Treball i exposició oral en grup sobre un tema determinat pel professor	30%	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

I. AVALUACIÓ CONTINUADA

PERCENTATGE DE CADA PART:

30%: Prova amb preguntes de resposta breu i d'assaig (BLOCS 1 i 2). Dia 1 d'abril de 2025

30%: Prova amb preguntes de resposta breu i d'assaig (BLOCS 3 i 4). Dia 27 de maig de 2025

10%: Sessió d'oratória (breu argumentació de 3 minuts sobre un tema usant les estratègies de l'oratória). (l'assistència a aquesta sessió és obligatòria).

30%: Treball (20%) i defensa (10%) d'un treball de curs sobre la novel·la llatina (es partirà de la informació generada per la IA): 30 de maig, 11 i 13 de juny de 2025 (l'assistència a les tres sessions d'exposicions orals és obligatòria).

NOTES MOLT IMPORTANTS

- Si el professor té dues o més evidències de l'estudiant, aquest serà qualificat en l'escala de suspens fins a excel·lent (o MH), d'acord amb els percentatges establerts.
- Només es podrà fer la mitjana si la qualificació global de les proves és igual o superior a 4.
- Només es podrà RECUPERAR un 30% del total de l'assignatura.
- Qualsevol particularitat o excepció a aquesta normativa haurà de rebre prèviament el vistiplau del professor.
- Les proves no realitzades el dia establert es realitzaran durant el període de recuperació, sempre amb l'evidència d'un justificant.

- En determinades circumstàncies es podrà valorar si l'estudiant pot presentar-se a millorar la qualificació final. Sempre caldrà que parli prèviament amb el professorat, atès que la prova final NOMÉS està orientada a recuperar alguna de les parts suspeses (màxim 30%) i no pas a millorar la nota obtinguda al llarg del curs.
- L'estudiant té el dret de revisar tots els exercicis i exàmens.
- Els estudiants tenen l'obligació de consultar l'acta de qualificació de l'assignatura abans que no se'n faci el tancament definitiu per tal d'assegurar que no hi ha hagut cap error en el traspàs de les notes per part del professor.

II. AVALUACIÓ ÚNICA

PERCENTATGE DE CADA PART:

60%: Prova amb preguntes de resposta breu i d'assaig (BLOCS 1, 2, 3 i 4): 28 de maig.

15%: Treball per escrit, amb reflexió personal, sobre les lectures obligatòries del curs (veure continguts). A entregar el dia 28 de maig.

25%: Defensa del treball de curs sobre algun aspecte del programa: 30 de maig.

NOTES:

- En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i data de revisió de les qualificacions.
- Per participar a la recuperació, l'alumnat ha d'haver lliurat totes les proves previstes i haver obtingut una qualificació final de 3,5.
- A la recuperació, només es podrà recuperar un 30% de la matèria, corresponent a un examen dels blocs 1-2 o bé 3-4.

III. PLAGI

- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.
- L'ús dels sistemes IA per a la realització de treballs i textos escrits en general no està permès. La sospita que un text ha estat creat parcial o completament mitjançant IA pot portar a una avaluació oral addicional i/o al suspens del treball. Si se'n volgués fer qualsevol mena d'ús, caldria comentar-ho prèviament amb el professor argumentant-ne molt bé la necessitat.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL

BEARD, Mary (2016). *SPQR: Una historia de la Antigua Roma*, Barcelona: Crítica.

BEARD, Mary (2013). *La herencia viva de los clásicos*, Barcelona: Crítica.

CODOÑER, Carmen (ed.) (1997). *Géneros literarios latinos*, Salamanca: Universidad de Salamanca. Servicio de Publicaciones.

CODOÑER, Carmen (ed.) (1997). *Historia de la literatura latina*, Madrid: Cátedra.

GRAFTON, Anthony; MOST, Glenn W.; SETTIS, Salvatore (eds.) (2010), *The Classical tradition*, Cambridge/London: Belknap.

GRIMAL, Pierre (2005). *Historia de Roma*, Barcelona: Paidós.

- GRIMAL, Pierre (1999). *La civilización romana. Vida, costumbres, leyes, artes*, Barcelona: Paidós.
- HARDWICK, Lorna; STRAY, Christopher (2011). *A Companion to Classical Reception*, Malden (Massachusetts): John Wiley & Sons. Disponible online.
- HIGHET, Gilbert (1954). *La tradición clásica*. 2 vols. México D.F.: Fondo de Cultura Económica.
- HOWATSON, M. C. (1991). *Diccionario de la literatura clásica*, Madrid: Alianza.
- JENKINS, Richard (ed.) (1995). *El legado de Roma. Una nueva valoración*, Barcelona: Crítica.
- JENKINS, Richard (2015). *Un paseo por la literatura de Grecia y Roma*, Barcelona: Crítica.
- JERPHAGNON, Lucien (2007). *Historia de la Roma antigua*, Barcelona: Edhasa. Ensayo histórico.
- JONES, Peter (2013). *Veni, uidi, uici. Hechos, personajes y curiosidades de la antigua Roma*, Barcelona: Crítica.
- KALLENBORG, Craig W. (ed.) (2007). *A Companion to the Classical Tradition*, Malden (Massachusetts): Blackwell.
- RUZÉ, Françoise (2000). *El mundo griego antiguo: de los palacios cretenses a la conquista romana*. Madrid: Akal.
- LANE FOX, Robert (2007). *El mundo clásico. La epopeya de Grecia y Roma*. Barcelona: Crítica.
- VON ALBRECHT, Michael (1997). *Historia de la literatura romana*. 2 vols. Barcelona: Herder.
- WALDE, Christine (ed.) (2012). *The Reception of Classical Literature* (Brill's New Pauly Supplements, 5), Leiden-Boston: Brill.

Programari

No cal emprar cap programa informàtic.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt